

PROGRAM PODPORY
**ČESKÉHO
KULTURNÍHO
DĚDICTVÍ
V ZAHRANIČÍ**

Závěrečná zpráva o působení lektorky/lektora

Akademický rok: 2018/19

Destinace (země, město): Španělsko, Madrid

Jméno, příjmení: Mgr. Eva Hlaváčková

Místo působení (univerzita, fakulta, příp. katedra/ústav):

Universidad Complutense Madrid, Facultad de Filología

Čeština je na Univerzitě Complutense v Madridu vyučována na Filologické fakultě jako nepovinný výběrový předmět, na který se mohou zapsat studenti z jakékoli fakulty v rámci celé univerzity. Po úspěšném zakončení kurzu studenti získají osvědčení o absolvování kurzu a kreditové ohodnocení 2,5 ECTS. Kurzů češtiny se mohou zúčastnit rovněž studenti, kteří na této univerzitě nestudují, avšak pouze za předpokladu, že je v kurzu ještě volné místo, protože přednostně jsou tyto kurzy určeny pro studenty Univerzity Complutense. Studenti, kteří nejsou řádnými studenty Univerzity Complutense však nemají nárok ani na osvědčení o absolvování kurzu a samozřejmě ani na kreditové ohodnocení. Každý kurz probíhá dvakrát týdně 90 minut, celkem se jedná o 40 hodin za semestr. Výuka probíhá na úrovních A1-B1, přičemž kurzy jsou vždy otevírány v závislosti na počtu studentů. Během akademického roku 2018/19 studovalo češtinu v zimním semestru celkem 24 studentů, a to ve čtyřech kurzech (A1.1, A2.1, A2.3 a B1.2). V letním semestru studovalo češtinu 26 studentů ve čtyřech kurzech (A1.1, A1.2, A2.3 a B1.3). Ve většině případů se jednalo o studenty, kteří mají zájem o jazyky a na filologické fakultě studují obory jako např. překladatelství či moderní jazyky. Kurzy však navštěvovali také studenti z jiných fakult a nejazykovědných oborů jako např. biochemie, práva, ošetřovatelství, cestovního ruchu či historie. V případě studentů, kteří nejsou z Univerzity Complutense, se jednalo o zájemce, kteří mají buď nějaké příbuzné z České republiky, anebo mají českého partnera či partnerku.

Kurzy češtiny jsou zaměřeny nejen na výuku českého jazyka, ale rovněž na českou kulturu, tradice a realie České republiky. Při výuce jsou jako základ používány učebnice *Čeština Expres 1*, *Čeština Expres 2*, *Česky krok za krokem 1* a *Česky krok za krokem 2*. Vzhledem k tomu, že studenti si učebnice nekupují, ale dostávají od lektorky veškeré materiály nakopírované a knihovna lektorátu je dostatečně rozmanitá, může lektorka využívat kombinování jak různých materiálů z různých učebnic, tak i vlastních materiálů. Z dalších publikací,

kteří jsou ve výuce často používány, zmiňme např. učebnice *Easy Czech, Čeština pro cizince A1 a A2* a *Čeština pro cizince B1* (Kestránková a kol.), *¿Quiere usted hablar checo?*, a na vyšších úrovních pak také *Česká čítanka* či adaptovaná próza (*Pohádky, Pražské legendy* aj.). Výuka probíhající komunikativní metodou je vedena snahou využívat pro větší část komunikace se studenty cílový jazyk, tedy češtinu. Vzhledem k tomu, že množství výukových hodin je skrovné, navíc často přerušované státními svátky, a také s přihlédnutím k tomu, že součástí výuky je zprostředkování české kultury a reálií a jazyková úroveň češtiny studentů je na nižších úrovních (většina A1–A2), je však nutné opírat se hodně také o komunikaci ve španělštině.

Za účelem zprostředkování informací o české kultuře spolupracuje lektorát s Velvyslanectvím České republiky v Madridu a s Českým centrem, které také sídlí v Madridu. Nedílnou součástí kurzů češtiny jsou tak rovněž nejrůznější akce, které Velvyslanectví České republiky nebo České centrum organizují či spoluorganizují, a studenti tak mají možnost zúčastnit se např. koncertů, výstav, přednášek, divadelních představení, setkání s osobnostmi z českého kulturního života apod. V letošním akademickém roce se studenti češtiny setkali se spisovatelem Petrem Placákem, který v Madridu představil antologii současné české povídky *Lenin, varani, holky, beton*, kterou vydalo španělské nakladatelství Huso. V rámci cyklu promítání věnovanému Věře Chytilové v Cineteca de Madrid mohli během března zhlédnout celkem 14 filmů a v průběhu roku také další české filmy jako např. film *Alois Nebel* či *Hoří, má panenko*. Navštívit mohli rovněž netradiční interaktivní výstavu *Orbis pictus*, která se představila v madridském Naves Mataderu. Dále měli možnost poslechnout si *Mou vlast* v podání Španělského národního orchestru s šéfdirigentem České filharmonie Semjonem Byčkovem, zúčastnit se koncertu cimbálové muziky slovácké Capelly a v prosinci si poslechnout již tradiční vánoční koncert českých koled.

Spolupráce s Velvyslanectvím České republiky probíhá zejména prostřednictvím Mgr. Jany Korbelové, která lektorce vždy se vším ochotně pomůže a která studentům češtiny prezentuje možnosti získání stipendií na letní kurzy češtiny v České republice. Tyto kurzy se u studentů těší velké oblibě a velice studenty motivují k dalšímu studiu češtiny. Díky nim mají jedinečnou možnost vyjet do České republiky, strávit zde měsíc poznáváním českého života, české kultury a zlepšit si svoji češtinu. V letošním roce bylo uděleno dvěma studentům stipendium na Letní školu slovanských studií v Praze a dvěma studentům na Letní školu slovanských studií v Brně. S Českým centrem spolupracuje lektorát prostřednictvím Mgr. Stanislava Škody a Mgr. Ivety Gonzálezové a i tato spolupráce je naprosto bezproblémová a ve velmi přátelském duchu. Lektorát se může opřít také o pomoc kanceláře Czech Tourism, kde je možné získat nejrůznější propagační materiály a mapy, které lze používat při výuce a poskytovat studentům. Tyto velmi kvalitní materiály ve španělském jazyce studenti vždy oceňují a jsou jim velkou motivací a pomocí, obzvlášť pokud se chystají na cestu do České republiky.

Co se týká dalších zorganizovaných akcí, v prosinci uspořádal lektorát češtiny společně s lektorátem maďarštiny akci nazvanou *České a maďarské Vánoce*, v rámci které se studenti dozvěděli veškeré informace o těchto svátcích, měli možnost zazpívat si vánoční koledy, ochutnat české jídlo, svařené víno a vyzkoušet si tradiční vánoční zvyky. Na jaře pak lektorát češtiny zorganizoval pro všechny své studenty piknik, kde si

studenti zahráli jazykové hry, sdíleli své zkušenosti se studiem češtiny a Českou republikou a rovněž ochutnali české jídlo a pití. V průběhu roku také několikrát proběhlo neformální setkání s názvem *Mluvíme česky v Madridu*, které je organizováno lektorátem a které má za cíl umožnit setkávání studentů češtiny s českými rodilými mluvčími. Lektorát se aktivně zapojuje i do různých akcí, které probíhají na filologické fakultě. Na jaře tohoto roku se oslavoval *Den poezie*, v rámci kterého se uskutečnily oslavy na počest katalánského básníka Joana Margarita. Do oslav přispěl i lektorát češtiny překladem jedné z básní tohoto slavného básníka a tato báseň byla následně publikována ve výboru, který vydala fakulta a ve kterém byly jeho básně přeloženy do všech jazyků, které se na Univerzitě Complutense vyučují. Básně byly předčítány na setkání se samotným básníkem a také byly k dispozici v podobě nahrávky na webových stránkách fakulty.

Podmínky pro výuku jsou na univerzitě velmi dobré. Lektorát sídlí v historické budově A Filologické fakulty Univerzity Complutense. Lektorka sdílí kabinet s lektorem maďarštiny, se kterým také velmi úzce spolupracuje a organizuje společné akce českého a maďarského lektorátu jako např. akce vánoční a velikonoční. Kabinet se nachází v přízemí naproti knihovně a v blízkosti kopírovacího centra. Lektor má k dispozici vlastní stůl, židli, velkou skříň a malou skříňku. V této místnosti jsou uskladněny veškeré učební pomůcky, knihy a učebnice. Knihovna lektorátu je bohatá a lektor může navíc využívat také knihovnu Českého centra, která čítá i obsáhlý fond DVD, s nimiž lektorka ve výuce rovněž pracuje. Kopírování a tisk má lektorka zdarma na náklady děkanátu v místním fakultním kopírovacím centru. Zde se však vyučující potýká s častými frontami. Vzhledem k faktu, že studenti nemají učebnice a veškeré materiály je tedy nutné kopírovat, může být tento proces časově velmi náročný. Naštěstí má ale od loňského roku lektorát k dispozici vlastní multifunkční zařízení zakoupené Domem zahraniční spolupráce, což lektorce její práci značně usnadnilo. Kurzy češtiny probíhají také v historické budově A téže fakulty, takže vybavení učeben není příliš moderní, navíc se často jedná o velmi malé učebny, ve kterých nejsou stoly, ale pouze staré židle s malými pulty, což není pro jazykovou výuku příliš pohodlné a vhodné. Na druhou stranu jsou však všechny učebny vybaveny počítačem s internetovým připojením a dataprojektorem, takže lektor může při výuce v plné míře využívat moderní techniku. Křídly či fixy pro psaní na tabuli jsou také běžnou součástí vybavení učebny. V jarních měsících je výuka v mnoha učebnách této staré budovy ztížena velkým horkem.

Lektorka s fakultou neuzavírá žádnou smlouvu a lektorát nepatří pod žádný ústav, na fakultě funguje naprosto samostatně a vyčleněně, takže lektorka zajišťuje sama nejen veškerou výuku, ale i celkový chod lektorátu – na začátku každého semestru musí shánět nové studenty, což realizuje prostřednictvím plakátů, musí zajišťovat veškerou komunikaci se studenty a zájemci o kurzy přes e-mail lektorátu či facebookové stránky lektorátu, žádat o přidělení učeben, žádat o přidělení kreditů studentům, vytvářet potvrzení o absolvování kurzu aj. Kromě výuky poskytuje lektorka svým studentům také konzultační hodiny. Lektorka nemá přístup do univerzitního systému ani do univerzitní knihovny ani k wi-fi. Lektorát spadá přímo pod děkanát Filologické fakulty a spolupráce s děkanem Eugeniem Lujánem Martínezem je vynikající, lektorka se na něj může kdykoli obrátit a počítat s jeho pomocí. Od loňského akademického roku také úspěšně pokračuje spolupráce lektorátu s Kanceláří mezinárodních vztahů Univerzity Complutense, a to v rámci programu

Erasmus+. Lektorka je zvána na akce související s touto činností a má za úkol poskytovat pomoc a podporu studentům programu Erasmus+, kteří přijeli z České republiky studovat na Univerzitu Complutense.

Ubytování a stravu poskytuje lektorce univerzita zdarma a přijetí tohoto je po lektorovi bezpodmínečně vyžadováno. Jedná se o ubytování na studentské koleji se stravou po celý akademický rok v menze na této koleji. Pokojík je vybaven vlastní koupelnou, avšak jde o velmi malý a stísněný prostor, studentská kolej je prostředí dost hlučné a na koleji není vůbec k dispozici kuchyň ani lednička. Klimatizace v pokojíku bohužel chybí, takže v horkých dnech, kterých je v Madridu mnoho, se lektor potýká s velmi nepříjemnými podmínkami. Na koleji panuje poměrně přísný režim, návštěvy možné nejsou a na noc se kolej zamyká. Výhodou však je, že se kolej nachází ve velmi příjemné a klidné části města nedaleko od centra přímo vedle velkého parku, a navíc v docházkové vzdálenosti (cca 20 minut) od fakulty. Na koleji je k dispozici připojení wi-fi a možnost využití počítačové učebny, ve které lze také tisknout.

Madrid je velké moderní multikulturní město, které nabízí nepřehledné možnosti pro kulturní vyžití a které má mnoho tváří. Disponuje také velkým množstvím parků a velmi kvalitní městskou hromadnou dopravou. Historie tohoto města je bohatá a jeho proslulý noční život okouzluje. Výhodná je také jeho poloha, která umožňuje snadné vycestování do blízkého okolí za poznáním mnoha krás Španělska.

Praha 31. července 2019

Mgr. Eva Hlaváčková

Obrazová příloha

Jarní jazykový piknik

České vánoční zvyky